

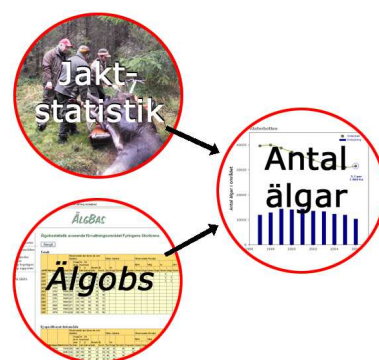
Svensk Naturförvaltning AB har gjort en beräkning av älgstammens storlek och sammansättning i Vrå-Långhultens älgskötselområde (ÄSO). Uppgifterna kan fungera som ett stöd i det lokala älgförvaltningsarbetet för planering och utvärdering av avskjutning. Tätheten i vinterstam 2018/2019 beräknades till 8,4 älgar per 1000 ha.

För att effektivt kunna styra utvecklingen av en älgstam krävs tillförlitliga demografiska data, det vill säga uppgifter på älgarnas antal, kön, ålder och hemvist.

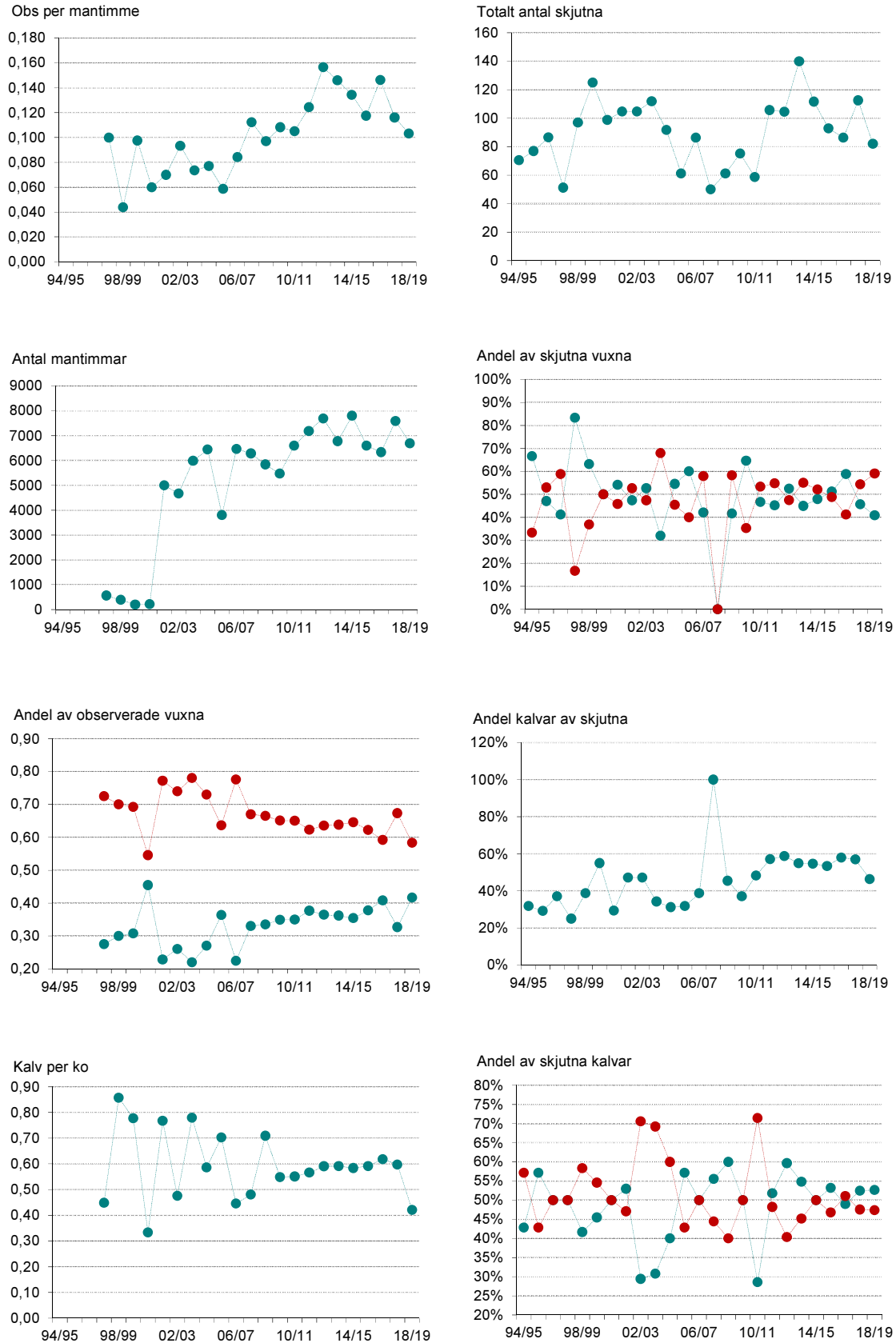
Med statistik från avskjutning och Älgobs kan man göra en beräkning hur stammen sett ut vid jaktstart samt efter jakt för de år man har statistik för. Beräkningen förutsätter att det finns data insamlade från en serie av år, att mängden data är av en viss storlek, och att data samlats in på ett korrekt och konsekvent sätt. Viktigt att tänka på är att beräkningarna aldrig blir bättre än kvaliteten på indata. Inkonsekvent insamling av Älgobs eller felaktig rapportering av skjutna älgar etc. innebär således en risk för att bilden av hur älgstammen har förändrats över tiden och hur den ser ut idag blir missvisande.

En annan förutsättning för att beräkningarna skall ge rättvisande resultat är att den statistik över avskjutning och Älgobs som behövs för att utföra analyserna finns tillgängliga och är korrekt sammanställda. Tidsseriens längd kan ha en viss påverkan på hur precist beräkningarna speglar det verkliga tillståndet i älgstammen och fem år har erfarenhetsmässigt visat sig vara tillräckligt även om en något längre tidsserie är att föredra. Tillgången till tidsserier med data varierar mellan olika förvaltningenheter. Detta kan bero på att data inte registrerats och sammanställts några år tillbaka i tiden eller att det saknas för delar av områden. Förändringar i förvaltningsenheternas geografiska utbredning och användning av olika rapportsystem påverkar också möjligheten att göra korrekta sammanställningar av data.

I tillägg till beräkningsresultaten redovisas en del statistik från Älgobs och avskjutning som kan hjälpa till att förklara orsakerna bakom trender i stammens utveckling.

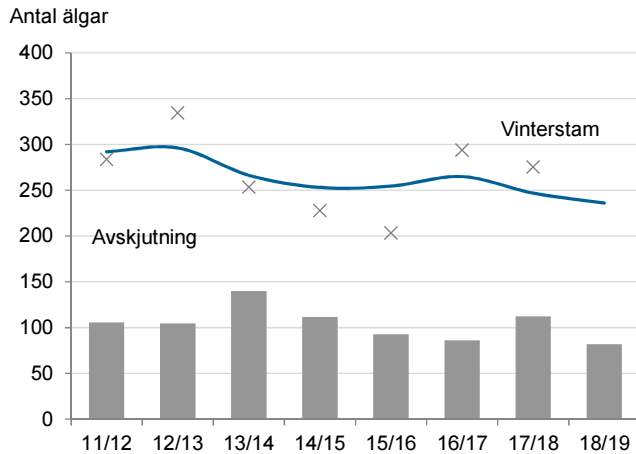

ÄLGOBS OCH AVSKJUTNING

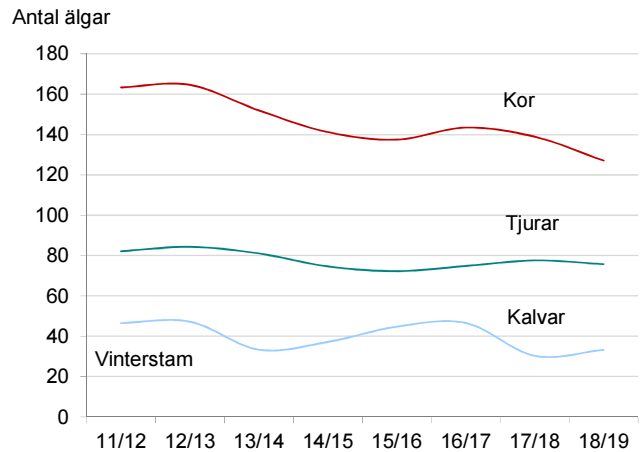

Figur 1. Statistisk beräkning från data från Älgobs (vänster kolumn) och avskjutning (höger kolumn). I diagram med två grafer indikerar röd färg hondjur och blå färg handjur. Uppgifterna används för att beräkna antalet älgar i stammen över ett antal år. Statistiken kan även hjälpa till att förklara orsakerna bakom trender i stammens utveckling. Till exempel kan orsaken till att stammen växer vara att avskjutningen gått ned, att kalv per ko ökat eller att andelen kor i stammen ökat. Antal mantimmar är en indikator dels på om den statistiska felmarginalen är större eller mindre och dels om data är jämförbart (se inledning för förklaring).

ANALYSRESULTAT

Figur 2. Antal älgar i stammen efter jakt (blå linje) och antal skjutna älgar (grå staplar). Resultat från den spillningsinventering som utförts i området är markerade med grå kryss.

Figur 3. Antal älgdjur (blågrön linje), antal älgkor (röd linje) och antal kalvar (ljusblå linje) i stammen efter jakt.

Tabell 1. Beräknad storlek och sammansättning av älgstammen före jaktstart och efter jakt 2018/2019 samt prognos av storleken inför jakten 2019. Areal avser registrerad jaktmarksareal. Kalv per ko avser antal kalvar per vuxet hondjur och könskvot avser andel tjur av vuxna.

	Före jakt 2018	Efter jakt 2018/2019	Före jakt 2019
Älgar	318	236	296
Älgar per 1000 ha	11,3	8,4	10,5
Areal (ha)	28 110	28 110	28 110
Tjurar	94	76	93
Kor	153	127	143
Kalvar	71	33	60
Kalv per ko	0,47	0,26	0,42
Könskvot	38%	37%	40%

KOMMENTARER

- En sammanvägd analys av data från Älgobs, avskjutning och spillningsinventering ger resultatet att antalet älgar efter jakt minskat under de senaste åren (Figur 2). Minskning i antalet vuxna hondjur står för den största delen av förändringen (Figur 3).
- Prognosen är att det före jakt 2019/2020 kommer finnas något färre älgar än året dessförinnan (Tabell 1). Prognosen bygger på antagandet att antalet kalvar/per ko blir förhållandevis lågt 2019 jämfört med tidigare år. Beroende på hur reproduktionen blir under året kan prognosen därför avvika från det faktiska utfallet.